

NASZE
ZWIERZĘTA

KURNIK PRZYDOMOWY

Wilhelm Bauer

SPRAWDZONA
WIEDZA
DOBRA
CENA

Przedmowa

Kury, kurki miniaturowe i w ogóle drób uważałem za fascynujące właściwie odką pamiętam, więc łatwo zrozumieć, że już we wczesnym dzieciństwie przy każdej okazji starałem się zaglądać do miniaturowych kurek mojego dziadka. Widok najrozmaitszych ras i barw upierzenia drobiu w jego kurniku i na wybiegu mam dziś jeszcze przed oczami tak wyraźnie, jakby to było wczoraj. Gdy kilka lat później miałem dostać w prezencie pierwsze kurki miniaturowe, stanąłem przed problemem urządzenia dla nich odpowiedniego kurnika. Byłem przy tym zdany głównie na pomoc innych, ponieważ wówczas nie można było dostać żadnej pisemnej instrukcji budowy kurnika ani książki na ten temat.

Z biegiem czasu dowiadywałem się od licznych hodowców i miłośników drobiu, że budując kurniki i urządzać wybiegi, zmagają się oni z tymi samymi problemami i chętnie korzystają z doświadczeń innych osób. Podczas niezliczonych wizyt u hodowców rozglądałem się uważnie i wynajdywałem coraz to nowe ulepszenia do zastosowania w moich własnych kurnikach, udało mi się również poznać

specjalne konstrukcje kurników. Oprócz „kurników standardowych” istnieją bowiem indywidualne rozwiązania, poszukiwane i cenione przez hodowców, czyniące hodowlę kur czymś więcej niż codziennym zajęciem. W zależności od ambicji hodowcy kurnik może przybrać rozmaite kształty.

Książka niniejsza ma za zadanie dostarczyć cennych wskazówek nie tylko początkującemu hodowcy kur, poszukującemu idealnego kurnika, lecz także hodowcy doświadczonemu. Ma mu też ułatwić dostosowanie tych wskazówek do własnych warunków, czyli znalezienie przykrojonych na miarę rozwiązań.

Chciałbym wyrazić podziękowanie Wydawnictwu Eugen Ulmer za inicjatywę wydawniczą i za bogate zilustrowanie książki, a także mojej redaktorce pani dr Ewie-Marii Götz, która uważnie słuchała i uwzględniała moje życzenia. Specjalne podziękowania należą się mojej żonie Yvonne, która sporządziła ryciny do tego wydania, a także często musiała znosić nieobecność swego męża i ojca rodziny, gdy wyjeżdżałem na poszukiwania.

Nürtingen, wiosną 2008
Wilhelm Bauer

Spis treści

Przedmowa.....	5	Podłoga.....	36
Kury też potrzebują dachu nad głową.....	8	Wentylacja.....	36
Spojrzenie wstecz.....	8	Malowanie.....	39
Kura kurze nierówna.....	11	Budowa dachu.....	41
Właściwe rozmiary kurnika.....	12	Dach jednospadowy.....	41
Adaptacja budynku.....	14	Dach dwuspadowy.....	44
Kurnik gotowy.....	14	Pokrycie dachu.....	44
Kurnik zbudowany przez stolarza.....	15	Rynny dachowe.....	48
Kurnik miniaturowy.....	16	Instalacje.....	50
Kurnik ruchomy.....	16	Elektryczność.....	50
Kurnik otwarty.....	17	Woda.....	51
Mikroklimat.....	17	Urządzenie wnętrza.....	53
Samodzielna budowa kurnika.....	19	Ścianki działowe.....	53
Usytuowanie kurnika.....	19	Urządzenie kurnika.....	56
Fundament.....	20	Karmidła i poidła.....	64
Wylewka (płyta podłogowa).....	25	Pomieszczenie gospodarcze.....	67
Ściany.....	26	Urządzenie.....	68
Izolacja.....	30	Kurniki do specjalnych celów.....	73
Wyciszenie.....	31	Pomieszczenia dla piskląt.....	73
Okna.....	32	Pomieszczenie wylęgowe.....	75
Drzwi.....	33	Klatki dla kogutów.....	76
Drzwiczki dla kur.....	33		
Przedśionek i pomost.....	34		

Wybiegi	77
Otoczenie kurnika	77
Ogrodzenie	80
Urządzenie wybiegu	84
Woliery	92
Woliera kwarantanna	97
Co jeszcze warto wiedzieć	100
Kurnik w świetle prawa budowlanego	100

Ograniczenia związane z zapobieganiem ptasiej grypie	101
Utylizacja odchodów	102
Zwalczanie pasożytów i szkodników	104

Przegląd materiałów budowlanych	106
--	------------

Skorowidz	109
------------------------	------------

Wzorcowe kurniki

Kurnik 1 Kurnik miniaturowy	42
Kurnik 2 Kurnik przenośny	46
Kurnik 3 Kurnik ruchomy	46
Kurnik 4 Kurnik odnowiony	54
Kurnik 5 Kurnik przebudowany	62
Kurnik 6 Kurnik na słupkach	70
Kurnik 7 Duża hodowla	78
Kurnik 8 Mała hodowla	94
Kurnik 9 Kurnik na kotach	98

Równy naciągnięty sznurek pozwoli wykonać prosty wykop pod fundament

Przed umieszczeniem w ziemi płyt krawężnikowych należy ułożyć warstwę chudego betonu

koniecznie wykonywać we dwójkę, aby wykonać wylewkę możliwie sprawnie i od razu. Zwłaszcza podczas ciepłej pogody należy pilnować, aby zbyt szybko nie wyschła, ponieważ mogłaby wówczas popękać. Nigdy nie zaszkodzi polewanie betonu nawet sporą ilością wody.

Ściany

Najczęściej spotyka się w kurnikach masywne ściany murowane oraz drewniane konstrukcje szkieletowe. Obie mają swoje wady i zalety i trudno je porównywać. Powszechnie panuje przekonanie, że drewnianą konstrukcję szkieletową łatwiej wykonać, a zatem stosuje ją większość osób budujących kurnik. Prezentujemy tu oba warianty. Budując ściany, musimy od po-

czątku wiedzieć, jakim dachem zostaną później przykryte, ponieważ warunkuje to ich wysokość.

Mury

Handel specjalistyczny oferuje ogromny wybór materiałów budowlanych do murowania ścian. Najczęściej używa się cegieł silikatowych, cegieł sitówek lub nawet pustaków, różnej wysokości i grubości. Zwykle ściana ma grubość 23 cm. Wystarcza to do utrzymania dachu zwykłej konstrukcji i spełnia wymogi statyczne dla kurnika.

Cegły łączy się zaprawą, którą można kupić gotową. Jest ona wprawdzie nieco droższa niż mieszana samodzielnie, ale gładka i daje się lepiej przetwarzać.

Poszczególne cegły układa się poziomo na zaprawie wyłożonej na fundamencie, przy czym każdy następny rząd musi być

Urządzenie wnętrza

Jedynie właściciele małych kurników i niewielkiego stadka kur bez zamiaru powiększenia go lub kurników z osobnym pomieszczeniem gospodarczym nie muszą się zajmować planowaniem wnętrza kurnika. Dla większości amatorów, a zwłaszcza hodowców, właściwe rozplanowanie wnętrza ma duże znaczenie. Każdy, kto myśli o rozszerzeniu hodowli przez umożliwienie kurom wysiadywania jaj i wychowywania piskląt, nie uniknie konieczności podziału kurnika na kilka pomieszczeń. Również hodowcy z ambicjami, pracujący z kilkoma liniami hodowlanymi i wychowujący pisklęta w osobnych grupkach według płci, będą potrzebowali kilku przedziałów w kurniku.

W spółdzielczych fermach hodowlanych miejscowych zrzeszeń hodowców małych zwierząt widuje się często większe budynki, które dzięki przemyślanemu, celowemu podziałowi można uważać nie za jeden, lecz za wiele kurników. W każdym razie wydaje się więc sensowne, by urządzić w miarę możliwości pomieszczenie gospodarcze lub nawet przedsionek do właściwego kurnika.

Ścianki działowe

Jeśli chcemy podzielić większy kurnik na kilka części, to należy ustawić jak najprostsze ścianki. Ich ramę należy wykonać z oheblowanej kantówki o przekroju 4×4 cm, po czym przymocować ją za pomocą kątowników metalowych i śrub do

podłogi, stropu i ścian. W celu dodatkowego jej ustabilizowania na podłodze można przymocować deskę drewnianą wysokości 25–30 cm.

RADA

Jeśli zamierzamy trzymać kilka kogutów, to trzeba je rozdzielić ścianką wysokości 60–70 cm. Dzięki niej koguty nie widzą się i nie atakują wzajemnie.

Przed progiem drzwi należy również umieścić deskę wzmacniającą, lecz nie wyższą niż 30 cm, aby ptaki mogły przez nią swobodnie przechodzić. Oprócz zwiększenia stabilności ścianek deska ta spełnia jeszcze inną, prostą funkcję: ściółka nie może się przesypywać między poszczególnymi przedziałami kurnika.

Ścianka powinna być pełna od dołu do wysokości 60–70 cm, a resztę jej wysokości należy wypełnić siatką drucianą o wielkości oczek 5×5 cm. Można ją ciąć zwykłymi nożycami do drutu. Taka ścianka zapobiega przedostawaniu się z jednego przedziału do drugiego ściółki, odchodów itp., a nie utrudnia wentylacji w kurniku.

Przed wejściem do jednego z pomieszczeń kurnika warto zamontować, niekoniecznie na stałe, metalową wycieraczkę do butów. Zapobiegnie ona roznoszeniu na butach ściółki z kurnika po jego otoczeniu.

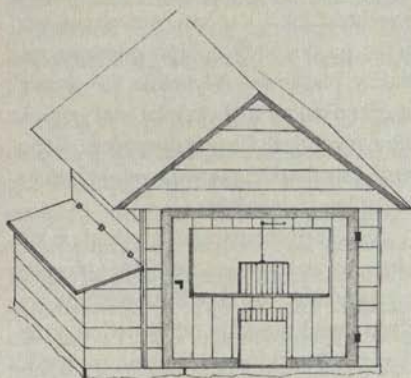
Kurnik 5

Teraz bawią się tu kury

Powierzchnia ogółem: 1,5 m²

Powierzchnia kurnika: 1 m²

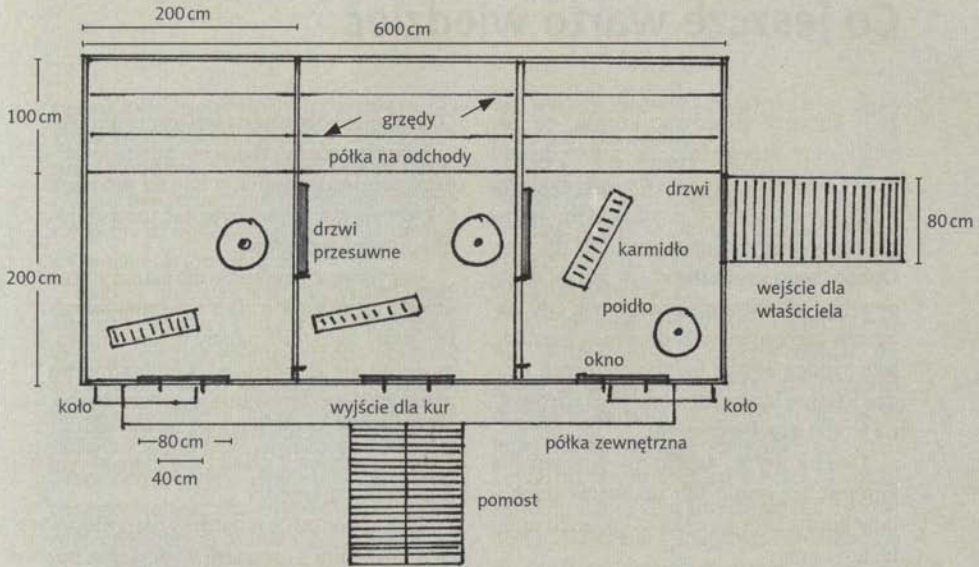
Cechy charakterystyczne: Gniazdo dla niosek można sprawdzać od zewnątrz; jest też miejsce na sprzęty i paszę.

Pewien ojciec rodziny opowiada: „Kiedy nasze dzieci były małe, podarowaliśmy im domek do zabawy w ogrodzie. Teraz już dawno wyrosły z tych zabaw, więc zastanawialiśmy się całą rodziną, co zrobić z tym miłym domkiem”. Wszyscy dość szybko doszli do wspólnego wniosku, że można by urządzić tam mały kurnik dla niewielkiego stadka kur kartowatych. Ani w kurniku, ani w domu nie było jednak miejsca na sprzęt i paszę, więc postawiono niewielką przybudówkę do kurnika właściwego. Jest ona podzielona i mieści zarówno gniazdo dla niosek, jak wszelki potrzebny sprzęt i paszę dla kur. Jej dach został umocowany na zawiasach,

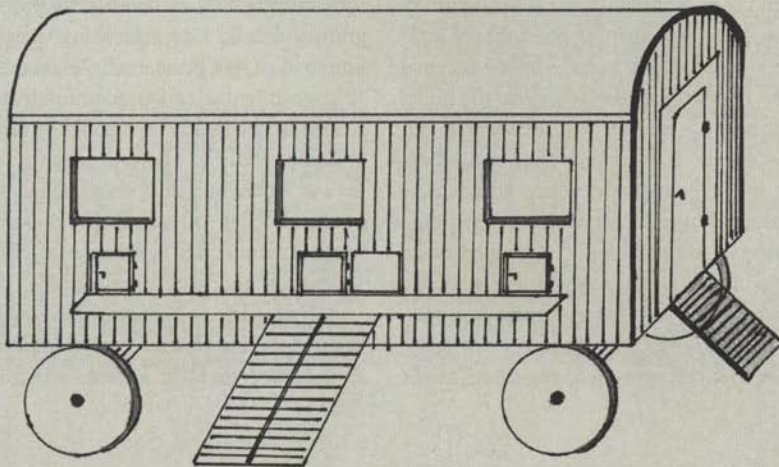
więc można go podnosić, co ułatwia dostęp do wnętrza.

„Sam domek miał dość ładny zarys, a więc od razu po wykonaniu drzwiczek dla kur mogliśmy się poświęcić urządzaniu wnętrza. Mimo ograniczenia powierzchni, a może właśnie ze względu na to, musieliśmy dobrze rozważyć, jak najkorzystniej je urządzić. To, że udało nam się nawet utożyć półkę na odchody, napawa nas prawdziwą dumą. Dzięki temu odchody kurze nie obciążają niepotrzebnie niewielkiej ilości ściółki i nawet gdy nasze kurki w czasie złej pogody spędzają więcej czasu w kurniku, mają dość miejsca do dyspozycji pod półką na odchody.”

dość licznych na wsiach w latach 30. XX wieku i bardzo lubianych. Wnętrze podzieliłem zwykłymi ramami z siatką. Zapewnia to spokój w stadku kur i nie nastęrcza trudności przy sprzątaniu. Grzędę na pojemniku na odchody umieściłem przy tylnej ścianie kurnika, dzięki czemu kury nie mają kontaktu z nocnymi odchodami nawet po

kilku dniach, co uważam za bardzo korzystne. Pastwisko owiec jest nieco oddalone od naszego domu, toteż dołączyłem do stadka kur kilka perliczek, które podnoszą głośny alarm, gdy zobaczą na niebie ptaka drapieżnego, a wtedy całe ptactwo wbiega do kurnika lub chowa się pod nim”.

Skorowidz

A

adaptacja budynku na kurnik
14
amoniak 59
azbest 45

B

bambus 89
beton 106
-, mieszanie 24
betonowanie 24
bez czarny 88, 89
bezpieczeństwo 16
bitumiczne materiały 44
błoczki betonowe 27
- szalunkowe 27
- z gazobetonu 27, 106
budowa dachu 41
- kurnika 19

C

cegły 106
- silikatowe 26, 66, 106
- sitówki 26
cięcie kantówek 29
czujniki mrozu 51

D

dach 41
- dwuspadowy 44
- - nierównoramienny 41, 44
- - równoramienny 41, 44
- jednospadowy 41
dachówka 45
- betonowa 45, 49, 107

- ceramiczna 45, 49, 107
- szklana 49
deskowanie 29, 30, 108
- na zakładkę polską 29, 108
deszcz 18
doprowadzenie wody 51
drabinka dla kur 34
- na zielonkę 65
drapieżniki 16, 17, 32, 92, 96,
104
drewno 106
droga do kurnika 20, 80
drzewa 88
- owocowe 89
drzwi 33
- woliery 97
drzwiczki dla kur 33
dzień świetlny 51
dzikie ptaki 105

E

elektryczność 50

F

farba fasadowa 27, 40
- ochronna do drewna 39, 93
fundament 20
- ciągły 24
- pasowy 24
- punktowy 24, 25
-, uzbrojenie 24
- woliery 93

G

gastrolity 65
głóg biały 88

- czarny 88
gniazda automatyczne 60
- dla niosek 59
- wtykowe 51
gnojówka kurza 102
gonty bitumiczne 45, 49, 107
grab 89
grunt ochronny 40
gryznie 25
grzędy 56

I

inkubator 75
instalacje 50
izolacja 18, 29, 30

J

jałowiec 89

K

kanalizacja 52
kantówki 28, 93, 64
karmidła automatyczne 64
- dla kurcząt 74
karmnik deratyzacyjny 105
kapiel piaskowa 61
kątowniki 28
kielnia 69
klatki 69
- dla kogutów 76
kodeks cywilny 100
kojec dla kurcząt 73
- - -, podłoga 74
kolpak 80
kominy wentylacyjne 38
kompost 102

kompostownik 102, 104
 konstrukcja szkieletowa
 drewniana 28, 106
 korytka 64
 krokwie 41, 44
 krzewy 88
 kuna 32
 kurczęta 73
 kurnik gotowy 14
 –-, wybór 15
 – miniaturowy 16
 –, otoczenie 77
 – otwarty 17
 – ruchomy 16
 – zaadaptowany 14

L

lazura 39, 93
 leszczyna 88, 89
 ligustr 89

Ł

łasica 32

M

malowanie ścian 39
 – wapnem 39
 mikroklimat 17, 51
 mur 26
 myszy 25, 29, 30, 105

N

nadproża okienne 25
 nasłonecznienie 20, 90
 nierówności gruntu 20

–-, niwelowanie 25
 normy powierzchni dla kur 13

O

odchody 102
 odpady drzewne 91
 ogrodzenie 80
 ogrzewacz poidła 66
 ogrzewanie 51
 okap 44
 okładzina ścian 29, 108
 okna 32
 opaska 77
 osłona od wiatru 90
 – przed słońcem 90
 oszalowanie 24
 oświetlenie 50
 – elektryczne 50
 owoce 88
 –, podawanie 65

P

papa bitumiczna 44, 49, 93, 107
 – dachowa 44, 107
 parawan 92
 paszożyty 104, 105
 pastuch elektryczny 84
 piasek 87
 pleksiglas p. szkło organiczne
 platew kalenicowa 44
 – podstawy 28
 plot drewniany 82
 płyta grzewcza 73
 – podłogowa 25
 płytki ceramiczne 36, 107
 płyty faliste akrylowe 49
 – – bitumiczne 45, 49, 107
 – gipsowo-kartonowe 108
 – krawężnikowe 24, 93
 – OSB 108
 – wielowarstwowe 29, 33, 108
 – wiórowe 108
 – włókno cementowe 45, 49,
 107
 – żebrowane dubeltowe 49
 podłoga 36, 106, 107
 – drewniana 36
 – z PCW 36
 – z płytek ceramicznych 36
 podłoże wybiegu 86
 poidła 64, 65
 – automatyczne 52
 pojemnik na karmę 67, 68
 – – odchody 57
 pokrycie dachu 44, 107
 pole widzenia 12
 poliester falisty 49
 pomiary gruntu 20
 pomieszczenie gospodarcze
 52, 53, 67
 pomost dla kur 34
 powierzchnia kurnika 13
 powietrze, jakość 17
 poziom przemarzania 21
 półka na odchody 57
 prawo budowlane 100
 – sąsiedzkie 100
 profile faliste z PCW 49
 promiennik podczerwieni 73
 przechowywanie jaj
 wylęgowych 75
 przedsionek 34
 ptasia grypa 97
 – –, przepisy 101
 pustaki 26

R

- rasy kur 11
- – ozdobne 14
- rośliny ozdobne 88
- rozmiary kurnika 12
- rura spustowa 48
- rynajzy 48
- rywna 97
- dachowa 48

S

- siatka do przykrycia
 - wybiegu 84
- druciana 81, 96
- –, napinanie 82
- okienna 32
- wiatrochronna 17
- zgrzewana 96
- sieczkarnia 67
- silos do paszy 69
- sklejka 33
- skrobaczka do podłogi 69
- słoma 61
- słupki ogrodzeniowe 80
- sprzątanie, narzędzia 69
- stojak pod poidło 66
- szalunek 24
- szczeliny wentylacyjne 37
- szczotka 69
- szczury 25, 105
- szkielet konstrukcyjny
 - woliery 93
- szkło organiczne 32, 97
- szkodniki 25, 30, 68, 96, 104
- szpachla 69

Ś

- ścianki działowe 53
- ściany 26, 106
- ścieki 52
- ściółka 61
- z konopi 61
- światło 17
- słoneczne 18
- świerk 89

T

- tchórz 32
- temperatura ciała 12
- topinambur 89
- torf 64
- transportówka 72
- trociny 61, 86
- tuja 89
- tynek 27
- cementowy 27
- szorstki 27
- wapienny 27

U

- urządzenie kurnika 53, 56
- wybiegu 84
- usytuowanie kurnika 19
- utylizacja odchodów 102
- uzbrojenie fundamentu 24
- użytkowanie wybiegu 85

W

- wentylacja 36
- grawitacyjna 37
- wentylator 36

- wilgotność 17, 51
- wirus ptasiej grypy 97
- włącznik zegarowy 34
- włóknocement 45
- woda 51
- woliera 92
- kwarantanna 97, 101
- wybieg 77
- , ogrodzenie 80
- trawiasty 77, 85
- , urządzenie 84
- , użytkowanie 85
- wyciszenie 31
- wykop 21
- , koparka 21
- , wykonanie ręczne 21
- wylewka 25
- wymagania 13
- wysokość ogrodzenia 84
- ścian 26

Z

- zamówienie kurnika 15
- zaprawa 26
- zasłony 91
- zbiornik na deszczówkę 48
- zielonka 65
- zlew 52
- zmiotka 69

Ż

- żwir 86
- żywoplot 87

KURNIK PRZYDOMOWY

Praktyczny poradnik dla miłośników kur oraz ich obecnych lub przyszłych hodowców. Zawiera sprawdzone rady dla każdego, kto marzy o **estetycznym i użytecznym kurniku** dla swego stadka. I czuje się na siłach, by samodzielnie go zbudować.

W książce znajdziesz porady na temat:

- projektowania kurników różnych typów,
- wyboru materiałów budowlanych,
- samodzielnej budowy i urządzenia kurnika,
- urządzenia wybiegów i pomieszczeń gospodarczych,
- zabezpieczenia przed szkodnikami i pasożytami.

Niezbędna wiedza w atrakcyjnej formie!

MULTICO
Oficyna Wydawnicza

Zamówienia telefoniczne:

0 801 70 33 42
022 564 08 00

Zamówienia faksem:

022 564 08 03

Cena: 25 zł

ISBN 978-83-7073-755-9

Księgarnia internetowa:
www.multicobooks.pl
e-mail: biuro@multicobooks.pl

Księgarnia:
ul. Kazimierzowska 14
Warszawa-Mokotów

9 788370 737559